

חוק לעידוד תעשייה עתירת ידע (הוראת שעה), התשפ"ג-2023*

1. (א) בחוק זה –

הגדרות

"בעלות", בנכס לא מוחשי מוטב – בעלות מלאה בנכס, לרבות רישיון ייחודי לגביו שתקופת תוקפו אינה מוגבלת מכוח תנאי הרישיון; לענין זה, "רישיון ייחודי" – רישיון המעניק לבעליו זכות ייחודית לפעול לגבי הנכס כאילו הוא בעל הנכס, למעט היכולת להעביר בעלות בנכס, ומגביל את בעל הנכס מלפעול לגבי הנכס כאילו הוא בעל הנכס או להרשות לאחר לפעול כאמור;

"הכנסה טכנולוגית", "הכנסה טכנולוגית מועדפת", "מפעל טכנולוגי" ו"נכס לא מוחשי מוטב" – כהגדרתם בסעיף 51 לחוק לעידוד השקעות הון;

"הכנסה מועדפת" – כהגדרתה בסעיף 51 לחוק לעידוד השקעות הון;

"השקעה בחברת מו"פ" – השקעה במזומן של משקיע, בחברת מו"פ, אשר בשלה הוקצו לו מניות, לרבות זכות לרכישת מניה, בחברת המו"פ;

"חברה מועדפת" ו"ידע" – כהגדרתם בסעיף 51 לחוק לעידוד השקעות הון;

"חברת מו"פ" – חברה שהתאגדה בישראל ועיקר פעילותה בישראל, שאינה בתי-חברה כהגדרתה בסעיף 76(ג) לפקודה ושמתיימרים לגביה התנאים המפורטים בפסקאות שלהלן:

- (1) מיום התאגדותה לא היה רשום נייר ערך כלשהו שלה למסחר בבורסה;
- (2) מתקיים בה האמור בפסקאות (2) עד (5) להגדרה "חברה מועדפת" שבסעיף 51 לחוק לעידוד השקעות הון;
- (3) היקף ההכנסות הטכנולוגיות הכולל של החברה מיום התאגדותה עד תום השנה שקדמה לשנת המס לא עלה על 4.5 מיליון שקלים חדשים, והיקף ההכנסות הכולל של החברה באותה תקופה לא עלה על 12 מיליון שקלים חדשים;
- (4) היקף ההשקעות בחברה, וההלוואות שניתנו לה מיום התאגדותה, אינו עולה על 12 מיליון שקלים חדשים;
- (5) ההוצאות של החברה, המסווגות כהוצאות מחקר ופיתוח לפי כללי החשבונאות המקובלים, בשלוש השנים שקדמו לשנת המס, ואם הוקמה החברה במהלך שלוש שנות המס האמורות – בתקופה שממועד הקמתה, היו בשיעור של 7% לפחות בממוצע לשנה מסך הכנסות החברה, ומתקיים בחברה אחד או יותר מהתנאים הקבועים בפסקאות משנה (א) עד (ד) של פסקה (2) להגדרה "מפעל טכנולוגי מועדף" שבסעיף 51 לחוק לעידוד השקעות הון;
- (6) 70% לפחות מהוצאות החברה, בתקופה שמיים התאגדותה עד תום השנה שקדמה לשנת המס, היו הוצאות שהוצאו, במישרין או בעקיפין, לשם פיתוח של נכס לא מוחשי מוטב, לרבות בשלב התחלתי של פיתוח, המבוסס על מחקר ופיתוח שבוצעו בחברה (בהגדרה זו – נכס בפיתוח);
- (7) הנכס בפיתוח וכל הזכויות הנובעות ממנו הם בבעלות החברה מיום היווצרו; לענין זה, רכשה או קיבלה החברה את מלוא הזכויות בנכס בפיתוח מאחד מאלה, לשם המשך פיתוחו של הנכס, יראו את החברה כאילו מתקיים בה התנאי האמור בפסקה זו:

* התקבל בכנסת ביום ז' באב התשפ"ג (25 ביולי 2023); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעות חוק הממשלה – 1577, מיום י"ח באב התשפ"ב (15 באוגוסט 2022), עמ' 1404.

- (א) יחיד, אחד או יותר, שהנכס בפיתוח היה בבעלותו באופן בלעדי מיום היווצרו עד העברת מלוא הזכויות בו לחברה;
- (ב) מוסד יוצר שהנכס בפיתוח היה בבעלותו מיום היווצרו עד העברת מלוא הזכויות בו לחברה; לעניין זה, "מוסד יוצר" – כל אחד מאלה:
- (1) מוסד להשכלה גבוהה או מוסד מחקרי כהגדרתם בסעיף 9(29) לפקודה;
 - (2) בית חולים, או תאגיד בריאות כהגדרתו בסעיף 21 לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985;
 - (3) חברה העוסקת דרך קבע במסחור ידע שנוצר בגופים כאמור בפסקאות משנה (1) ו-(2);
 - (4) מינהל המחקר החקלאי שבמשרד החקלאות ופיתוח הכפר;
 - (5) מרכז מחקר ופיתוח אזורי הנתמך בידי משרד החדשנות, המדע והטכנולוגיה, כמשמעותו בחוק לעידוד מחקר ופיתוח; "חוק לעידוד השקעות הון" – חוק לעידוד השקעות הון, התשי"ט-1959²; "חוק לעידוד מחקר ופיתוח" – חוק לעידוד מחקר, פיתוח וחדשנות טכנולוגית בתעשייה, התשמ"ד-1984³;
- "מועד ההשקעה" – המאוחר מביין אלה:
- (1) המועד שבו המשקיע שילם לחברת המו"פ את סכום ההשקעה בחברת המו"פ;
 - (2) המועד שבו הקצתה חברת המו"פ למשקיע את המניות כנגד השקעתו בחברת המו"פ;
- "מחקר ופיתוח" – כהגדרתם בסעיף 4 לחוק לעידוד מחקר ופיתוח;
- "המנהל" – המנהל כהגדרתו בפקודה, לרבות מי שהמנהל הסמיכו לעניין חוק זה;
- "משקיע" – יחיד, חברת מעטים כמשמעותה בסעיף 76 לפקודה, או שותפות;
- "הפקודה" – פקודת מס הכנסה⁴;
- "קרוב" – כהגדרתו בסעיף 88 לפקודה;
- "שותפות" – שותפות שאושרה לעניין זה על ידי המנהל לפי בקשה שהוגשה לא יאחר מ־90 ימים ממועד הקמתה או שותפות רשומה לפי פקודת השותפויות (נוסח חדש), התשל"ה-1975⁵, שמתקיימים לגביה שני אלה:
- (1) השותפים בה הם יחידים או חברות מעטים;
 - (2) היא הוקמה ופועלת לשם השקעה ייעודית בחברה אחת בלבד שהיא חברת מו"פ;
- "תקופת הוראת השעה" – התקופה שמיום תחילתו של חוק זה עד יום כ"א בטבת התשפ"ז (31 בדצמבר 2026).

¹ ס"ח התשמ"ה, עמ' 60.

² ס"ח התשי"ט, עמ' 234.

³ ס"ח התשמ"ד, עמ' 100.

⁴ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120.

⁵ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 28, עמ' 549.

(ב) לכל מונח אחר שאינו מפורש בחוק זה תהיה המשמעות הנודעת לו בסעיפים 1 ו-88 לפקודה.

(א) בסעיף זה –

”מנייה” – לרבות זכות לרכישת מניה;

”תקופת ההטבה” – התקופה שמתחילת שנת המס שבה חל מועד ההשקעה עד תום שלוש שנים מהמועד האמור, ולעניין מכירה שמתקיים לגביה האמור בפסקת משנה (א) או (ב) של סעיף קטן (ב)(5) – עד מועד המכירה.

(ב) על אף האמור בכל דין, משקיע שביצע השקעה בחברת מ"פ רשאי לבקש שיינתן לו זיכוי ממס בסכום כמפורט בסעיף קטן (ג), ובלבד שהתקיימו כל אלה (בסעיף זה – השקעה מזכה):

(1) בתקופת הוראת השעה המשקיע שילם במזומן לחברת המ"פ את מלוא סכום ההשקעה בה, וחברת המ"פ הקצתה למשקיע את המניות בשל ההשקעה;

(2) רואה החשבון של החברה אישר כי במועד ההשקעה החברה הייתה חברת מ"פ;

(3) הימנעות ממס או הפחתת מס בלתי נאותות אינן בין המטרות העיקריות של ההשקעה;

(4) המשקיע לא היה קרוב של החברה, בתקופה שממועד התאגדותה עד מועד ההשקעה; לעניין זה, לא יראו משקיע קרוב של החברה רק בשל כך שקרובו הוא משקיע שביצע בה השקעה מזכה לפי סעיף זה;

(5) המשקיע החזיק במישרין במניות שהוקצו לו בתמורה להשקעתו בחברת המ"פ, במשך כל תקופת ההטבה, וכמו כן, אם המשקיע הוא שותפות – במשך כל התקופה שממועד ההשקעה עד מכירת המניות בידי השותפות לא השתנה שיעור הזכויות של השותפים בשותפות; ואולם לא יראו כהפרת התנאי שברישת מכירת מניות שבוצעה לפני תום תקופת ההטבה והיא אחת מאלה:

(א) מכירה שלא מרצון כהגדרתה בסעיף 103 לפקודה;

(ב) מכירה שהמנהל אישר, לבקשת המשקיע, שלא יראו אותה כהפרה, לאחר ששוכנע שאין במכירה הימנעות ממס או הפחתת מס בלתי נאותה ושהמכירה אינה מרצונו של המשקיע, ובלבד שהמשקיע הגיש את הבקשה למנהל בתוך 90 ימים ממועד המכירה;

(6) התקיימו בחברה עד תום תקופת ההטבה התנאים האמורים בפסקאות (1) ו-(5) עד (7) להגדרת "חברת מ"פ" שבסעיף 1, ולדוח שהגישה החברה לפי סעיף 131 לפקודה, לגבי כל אחת משנות המס בתקופת ההטבה, צורף אישור רואה חשבון על התקיימות התנאים כאמור;

(7) המשקיע הודיע למנהל כי הוראות סעיף זה יחולו לגבי השקעתו, בהודעה שצירף לדוח שהגיש לפי סעיף 131 לפקודה בשנת המס הראשונה שלאחר השנה שבה חל מועד ההשקעה.

(ג) זיכוי ממס כאמור בסעיף קטן (ב) יהיה בסכום ההשקעה המזכה או בסכום ההשקעה המרבי, לפי הנמוך, כשהוא מוכפל בשיעור המס על רווח הון שאותו משקיע היה חייב בו לפי חלק ה' לפקודה אילו היה מוכר ברווח את המניות שהוקצו לו בתמורה לאותה השקעה, בשנת המס שבה בוצעה ההשקעה; היה המשקיע חייב במס לפי

סעיף 121ב לפקודה באותה שנת מס, יתווסף לסכום האמור גם סכום ההשקעה המזכה, כשהוא מוכפל בשיעור המס כאמור או סכום המס שהוא היה חייב בו לפי אותו סעיף באותה שנת מס, לפי הנמוך; לעניין זה –

“סכום ההשקעה המרבי” – סכום שאינו עולה על 4 מיליון שקלים חדשים, בהפחתת השקעות אחרות של המשקיע, במישרין או בעקיפין, באותה חברת מו”פ, שניתן בשלהן זיכוי ממס לפי סעיף זה או שנוכו בשלהן סכומים לפי סעיף 3(ב), ובהפחתת השקעות שביצע קרוב של המשקיע, במישרין או בעקיפין, באותה חברת מו”פ, שניתן בשלהן זיכוי כאמור או שנוכו בשלהן סכומים כאמור;

“קרוב” – כאמור בפסקה (1) להגדרה “קרוב” שבסעיף 88 לפקודה.

(ד) זיכוי ממס שלא נוצל בשנת מס, יהיה אפשר לנצל בשנות המס הבאות בזו אחר זו.

(ה) בחישוב ההכנסה החייבת או רווח ההון במכירת מניות החברה, בידי משקיע שקיבל זיכוי ממס בשל השקעה מזכה לפי סעיף זה, יופחת מהעלות או מהמחיר המקורי, לפי העניין, סכום ההשקעה שניתן בשלו זיכוי ממס כאמור; נמכר חלק מהמניות, יופחת מהעלות או מהמחיר המקורי חלק יחסי של סכום ההשקעה כאמור, כיחס חלקן של המניות שנמכרו לכלל המניות שהוקצו למשקיע תמורת ההשקעה המזכה.

(ו) קיבל המשקיע מחברת המו”פ, במהלך התקופה שממועד ההשקעה עד תום תקופת ההטבה, סכום כלשהו, במישרין או בעקיפין, יופחת הסכום האמור מחישוב סכום ההשקעה המזכה לעניין סעיף זה; הוראות סעיף קטן זה לא יחולו על הכנסה חייבת לפי סעיף 2(1) לפקודה, ששולמה למי שאינו עובד החברה; לעניין זה, “עובד” – לרבות נושא משרה כהגדרתו בחוק החברות, התשנ”ט–1999.⁶

(ז) זיכוי ממס שניתן למשקיע שהוא שותפות בשל השקעה מזכה, ייוחס לשותפים בשותפות, בהתאם ליחס ההשקעה הכספית של כל שותף בשותפות לכלל ההשקעה הכספית בשותפות.

(ח) (1) נודע לחברה כי חדל להתקיים בה, לפני תום תקופת ההטבה, תנאי מהתנאים האמורים בפסקאות (2) ו-(5) עד (7) להגדרה “חברת מו”פ” שבסעיף 1, תדווח על כך למשקיע ולמנהל, עד למועד הגשת הדוח לפי סעיף 131 לפקודה לגבי השנה שבה נודע לחברה על כך שחדל להתקיים התנאי כאמור.

(2) נודע למשקיע כי חדל להתקיים תנאי מהתנאים האמורים בסעיף קטן (ב) לקבלת זיכוי ממס, או כי סכום ההשקעה המזכה הופחת לפי הוראות סעיף קטן (ו), יודיע על כך לפקיד השומה בתוך 90 ימים מהיום שבו נודע לו על אי-התקיימות התנאי או על הפחתת סכום ההשקעה כאמור.

(3) נודע לפקיד השומה כי חדל להתקיים תנאי מהתנאים האמורים בסעיף קטן (ב) לקבלת זיכוי ממס, או כי סכום ההשקעה המזכה הופחת לפי הוראות סעיף קטן (ו), יבטל את הזיכוי ממס שניתן למשקיע או יפחיתו, למפרע, ויתקן את שומות המשקיע בהתאם; תוקנו שומות המשקיע לפי פסקה זו, יחויב המשקיע בתשלום המס הנוסף בשל התיקון כאמור בתוספת הפרשי הצמדה וריבית עד מועד התשלום.

(4) לא דיווחה החברה כאמור בפסקה (1) למנהל, רשאי פקיד השומה לחייב את החברה בתשלום מס בגובה סכום הזיכוי במס שניתן למשקיע בשל ההשקעה המזכה, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית ממועד מתן הזיכוי עד מועד התשלום;

⁶ ס”ח התשנ”ט, עמ’ 189.

החברה לא תהיה זכאית לקיוו, לזיכוי או לפטור מהמס שהיא חייבת בו לפי פסקה זו, ויחולו על המס כאמור הוראות הפקודה לעניין שומה וגבייה, ובלבד שאם שולם המס בידי החברה לא יבוטל זיכוי המס למשקיע ולא יחולו הוראות סעיף קטן (ה) במכירת המניות, ושם בוטל זיכוי המס למשקיע לא ישולם המס על ידי החברה.

(5) דין החלטת פקיד שומה לפי פסקאות (3) ו-(4), לעניין השגה וערעור לפי הפקודה, כדין שומה לפי סעיף 145 לפקודה; ואולם, ביטל פקיד השומה את הזיכוי ממס שניתן למשקיע בהתאם להודעת החברה כאמור בפסקה (1) או בהתאם להודעת המשקיע כאמור בפסקה (2), ימשיכו לראות את הדוח שהגיש המשקיע לפי סעיף 131 לפקודה, לגבי השנה שבעדה ניתן לו זיכוי ממס, כשומה עצמית.

(א) בסעיף זה –

3. פטור ממס בחילוף מניות חברה מועדפת בעלת מפעל טכנולוגי

”מכירה מזכה” – מכירת מניות של חברה מועדפת שהיא בעלת מפעל טכנולוגי, שיום חתימת ההסכם לביצועה (בסעיף זה – יום החתימה) חל בתקופת הוראת השעה; ”מניות מוקצות” – מניות, לרבות זכות לרכישת מניה, שהוקצו למשקיע תמורת ההשקעה המוטבת.

(ב) נבע ליחיד רווח הון ממכירה מזכה, ובתוך תקופה של שנים עשר חודשים לאחר יום החתימה או של ארבעה חודשים לפניו, ביצע היחיד השקעה בחברת מו”פ, אחת או יותר, שמתקיים לגביה האמור בפסקאות (1) עד (4) של סעיף 2(ב), רשאי הוא, בחישוב רווח ההון מהמכירה האמורה, לנכות מהתמורה שהתקבלה בעדה, סכום כמפורט בסעיף קטן (ג) (בסעיף זה – השקעה מוטבת); משעשה כן, לעניין חישוב רווח ההון במכירת המניות המוקצות, יופחת המחיר המקורי שלהן בכל סכום של רווח ההון הריאלי שהיה במכירה הקודמת ולא התחייב במס בשל ניכוי סכום כמפורט בסעיף קטן (ג) בידי המשקיע, ובלבד שהמשקיע יחזיק במניות המוקצות לתקופה שלא תפחת משישה חודשים ממועד ההשקעה, ואם מכר את המניות המוקצות לקרוב – במשך כל תקופת ההטבה כהגדרתה בסעיף 2.

(ג) הסכום שרשאי משקיע לנכות לפי הוראות סעיף קטן (ב) (בסעיף זה – סכום השקעה מוטבת) יהיה, לעניין סך כל ההשקעות המוטבות, סכום שלא יעלה על סכום רווח ההון הריאלי שנבע למשקיע מהמכירה המזכה, ולעניין כל אחת מההשקעות המוטבות – סכום שלא יעלה על הקטן מבין אלה:

(1) הסכום ששילם המשקיע במוזמן בביצוע אותה השקעה מוטבת;

(2) 5.5 מיליון שקלים חדשים, בהפחתת השקעות אחרות של המשקיע, במישרין או בעקיפין, באותה חברת מו”פ, שנוכו בשלהן סכומים לפי סעיף קטן (ב) או שניתן בשלהן זיכוי ממס לפי סעיף 2, ובהפחתת השקעות שביצע קרוב של המשקיע, במישרין או בעקיפין, באותה חברת מו”פ, שנוכו בשלהן סכומים כאמור או שניתן בשלהן זיכוי כאמור; לעניין זה, ”קרוב” – כאמור בפסקה (1) להגדרה ”קרוב” שבסעיף 88 לפקודה.

(ד) הוראות סעיף (ו) יחולו, בשינויים המחויבים, על חישוב סכום ההשקעה המוטבת.

(ה) על אף האמור בסעיף קטן (ב) רישה, במכירה מזכה שבה התמורה או חלק ממנה לא שולמו למוכר בתוך 30 ימים מיום החתימה, רשאי פקיד השומה, לבקשת המוכר, לאשר שתקופת 12 החודשים האמורה באותו סעיף קטן תתחיל מיום קבלת התשלום.

4. מניעת כפל הטבות
- משקיע שזכאי להטבה לפי סעיפים 2 ו-3 בשל אותה השקעה בחברת מו"פ, הברירה בידו לבחור באחת מהן; הודיע משקיע על בחירתו כאמור, לא יוכל לחזור בו מבחירתו.
5. התרת השקעה במניות חברה מזכה כהוצאה
- (א) בסעיף זה –
- "הוצאות מחקר ופיתוח", של חברה – הוצאות המסווגות כהוצאות מחקר ופיתוח לפי כללי החשבוונאות המקובלים, של החברה, בהתאם לדוחותיה המאוחדים;
- "חברה בת", של חברה מזכה – חבר בני אדם שהחברה המזכה מחזיקה באמצעי שליטה בו בשיעור העולה על 50%, ושבעלותו נכס לא מוחשי מוטב;
- "חברה ישראלית מזכה" – חברה שמתקיימים לגביה שני אלה:
- (1) בשנת הרכישה היא חברה מועדפת בעלת מפעל טכנולוגי או חברת מו"פ;
- (2) בשנה שקדמה לשנת הרכישה ועד מועד הרכישה הראשונה, היא אינה קרובה של החברה הרוכשת;
- "חברה מזכה" – חברה ישראלית מזכה או חברת חוץ מזכה, שבשנת הרכישה בבעלותה נכס לא מוחשי מוטב, לרבות פיתוח של נכס לא מוחשי מוטב כאמור בפסקה (6) להגדרה "חברת מו"פ" שבסעיף 1;
- "חברה רוכשת" – חברה שבשנת השגת השליטה היא חברה מועדפת בעלת מפעל טכנולוגי;
- "חברת חוץ מזכה" – חברה תושבת חוץ שמתקיימים לגביה כל אלה:
- (1) מיום התאגדותה ועד מועד הרכישה הראשונה, היא אינה קרובה של החברה הרוכשת;
- (2) שיעור הוצאות המחקר והפיתוח של החברה מתוך סך הכנסותיה עלה על 7% בשנת המס שקדמה לשנת השגת השליטה או עלה על 7% בשלוש שנות המס שקדמו לשנת השגת השליטה, בממוצע, ולעניין חברה שהתקיימו בה, בשינויים המחויבים, התנאים שקבע המדען הראשי לחדשנות כאמור בפסקה (3) להגדרה "מפעל טכנולוגי מועדף" שבסעיף 5 וכד לחוק עידוד השקעות הון – עלה על 5% בשנת המס או בשלוש שנות המס כאמור; לעניין זה, "הכנסות" – כהגדרתן בפסקה (1) להגדרה "מפעל טכנולוגי מועדף" שבסעיף 5 וכד לחוק לעידוד השקעות הון;
- (3) סכום הוצאות המחקר והפיתוח של החברה בשנת המס שקדמה לשנת השגת השליטה עלה על 20 מיליון שקלים חדשים; הסכום האמור יחושב לפי השער היציג, בתום שנת המס, של המטבע שלפיו מוצגים דוחות החברה;
- "מועד הרכישה הראשונה" – המועד שבו ביצעה החברה הרוכשת את הרכישה הראשונה של אמצעי שליטה בחברה הישראלית המזכה או בחברת החוץ המזכה, מבין הרכישות האמורות בסעיף קטן (ג)(2), לרבות כפי שהוחל בסעיף קטן (ד)(1);
- "סכום רכישה נקי" – הסכום ששילמה בפועל החברה הרוכשת בעד רכישה אמצעי שליטה בחברה המזכה עד תום ארבע שנים מיום חתימת ההסכם לרכישתם (בסעיף זה – הסכם הרכישה), בהפחתת סכום ההון העצמי של החברה המזכה כשהוא מוכפל בחלק החברה המזכה שנרכש כאמור, ובלבד שסכום ההון העצמי כאמור הוא סכום חיובי, ובהפחתת כל סכום שהוחזר לחברה הרוכשת; לעניין זה, "סכום ההון העצמי", של חברה מזכה – הסכום המתקבל מצירוף הסכומים של כל אלה: עודפים ורווחים, הון מניות, פרמיה על מניות ופריטים אחרים כיוצא באלה, ואם החברה המזכה היא חברת חוץ מזכה – בהפחתת נכסים לא מוחשיים הרשומים בספרי החברה המזכה;

”הרשות לחדשנות” – הרשות כהגדרתה בחוק לעידוד מחקר ופיתוח;

”שנת הרכישה” – שנת המס שבה חברה רוכשת רכשה אמצעי שליטה בחברה מזכה;
”שנת השגת השליטה” – שנת המס שבה התבצעה רכישת אמצעי השליטה שלאחריה
עמדה החברה הרוכשת בתנאי הקבוע בסעיף קטן (ג)(1), לרבות כפי שהוחל
בסעיף קטן (ד)(1);

”תקופת ההפחתה” – חמש שנות מס המתחילות בשנה שלאחר שנת השגת השליטה
או ביצוע התשלום בפועל, לפי המאוחר.

(ב) על אף האמור בכל דין, סכום הרכישה הנקי ששילמה חברה רוכשת בעד רכישת
אמצעי שליטה בחברה מזכה, יותר לה ניכויו בשיעורים שנתיים שווים מהכנסתה
הטכנולוגית המועדפת בשנת המס, במשך תקופת ההפחתה, ובלבד שאם החברה המזכה
היא חברה ישראלית מזכה – התקיים האמור בסעיף קטן (ג), ואם החברה המזכה היא
חברת חוץ מזכה – התקיים האמור בסעיף קטן (ד).

(ג) הייתה החברה המזכה כאמור בסעיף קטן (ב) חברה ישראלית מזכה, יותר לחברה
הרוכשת ניכוי כאמור באותו סעיף קטן, אם התקיימו כל אלה:

(1) בתוך 12 חודשים ביצעה החברה הרוכשת רכישות של אמצעי שליטה
בחברה המזכה, אשר בסיומן החזיקה החברה הרוכשת ב-80% לפחות מכל סוג
של אמצעי השליטה בחברה המזכה;

(2) בתקופת הוראת השעה מתקיימים שני אלה:

(א) החברה הרוכשת שילמה בפועל 25% מסכום הרכישה הוודאי או 10%
מסכום הרכישה הנקי שעליה לשלם לחברה המזכה בעד רכישת אמצעי
שליטה לפי הסכם הרכישה, לפי הנמוך; לעניין זה, ”סכום הרכישה הוודאי”
– החלק מסכום הרכישה הנקי כאמור שעל החברה הרוכשת לשלם לפי
הסכם הרכישה, בלא תנאי;

(ב) נערך הסכם מקדים לקראת הרכישה הראשונה מהרכישות האמורות
בפסקה (1); לעניין זה, ”הסכם מקדים” – הסכם עקרונות, מזכר הבנות,
זיכרון דברים או הסכם דומה אף אם כינויו שונה, בין בכתב ובין בעל פה,
הכולל את הסכמות הצדדים בנוגע לעיקרי תנאי העסקה;

(3) אם יש לחברה המזכה חברה בת שהיא חברה תושבת חוץ – מתקיים לגבי
עסקי החברה הבת האמור בסעיף קטן (ד)(4);

(4) בכל שנת מס בתקופת ההפחתה –

(א) החברה הרוכשת היא חברה מועדפת בעלת מפעל טכנולוגי;

(ב) לדוח שהגישה החברה הרוכשת לפי סעיף 131 לפקודה צורף אישור
מאת רואה חשבון על התקיימות התנאים לקבלת הטבה לפי סעיף זה;

(ג) מתקיימים שני אלה:

(1) הנכס הלא מוחשי המוטב שהיה בבעלות החברה המזכה ביום
המכירה נותר בבעלותה או בבעלות החברה הרוכשת;

(2) אם הייתה לחברה המזכה חברה בת שהיא חברה תושבת
חוץ – התקיים האמור בפסקת משנה (1) גם לגבי הנכס הלא מוחשי
המוטב שהיה בבעלות החברה הבת ביום המכירה ועבר לבעלות
החברה הרוכשת;

- (5) הימנעות ממס או הפחתת מס בלתי נאותות אינן בין המטרות העיקריות של רכישת אמצעי השליטה בחברה המזכה.
- (ד) הייתה החברה המזכה כאמור בסעיף קטן (ב) חברת חוץ מזכה, יותר לחברה הרוכשת ניכוי כאמור באותו סעיף קטן אם התקיימו כל אלה:
- (1) מתקיים האמור בסעיף קטן (ג)(1), (2) ו-(5);
 - (2) הכנסתה הטכנולוגית של החברה הרוכשת בשלוש שנות המס שקדמו לשנת השגת השליטה הייתה 75 מיליון שקלים חדשים או יותר לשנה, בממוצע;
 - (3) סכום הרכישה הנקי היה 20 מיליון דולר של ארצות הברית (להלן – דולר ארה"ב) או יותר; אם סכום הרכישה כאמור היה במטבע שאינו דולר ארה"ב, הוא יומר לדולר ארה"ב לפי שער החליפין של אותו מטבע ביום האחרון של החודש שלפני חתימת הסכם הרכישה; לעניין זה, "שער החליפין" – השער היציג של דולר ארה"ב שמפרסם בנק ישראל;
 - (4) (א) בתוך 12 חודשים מיום השגת השליטה צורפו עסקיה של החברה המזכה ושל כל חברה בת שלה, כעסק חי, לעסקיו של המפעל הטכנולוגי שבבעלות החברה הרוכשת, כך שפעילות העסקים האמורה חדלה להתקיים אצל החברה המזכה או החברה הבת, לפי העניין, והמשיכה להתקיים אצל המפעל הטכנולוגי.
 - (ב) במסגרת צירוף העסקים כאמור בפסקת משנה (א) הועברו כלל הזכויות שהיו לחברה המזכה או לחברה הבת, לפי העניין, בנכסים לא מוחשיים מוטבים, לבעלות החברה הרוכשת.
 - (ג) בפסקה זו, "יום השגת השליטה" – היום שבו השלימה החברה הרוכשת ביצוע רכישות כאמור בסעיף קטן (ג)(1), כפי שהוחל בפסקה (1), שלאחריהן החזיקה באמצעי שליטה כאמור באותו סעיף קטן;
 - (5) (א) הרשות לחדשנות אישרה לחברה הרוכשת, לבקשתה, לפני החתימה על הסכם הרכישה או בתוך 90 ימים ממועד החתימה על הסכם הרכישה, כי רכישת אמצעי השליטה בחברה המזכה צפויה לשמש לפיתוחו או לקידומו של מפעל טכנולוגי בישראל שנמצא בבעלות החברה הרוכשת.
 - (ב) החברה הרוכשת פעלה בהתאם לאמור בבקשה כאמור בפסקת משנה (א).
 - (ג) החברה הרוכשת הודיעה למנהל רשות המסים על כוונתה לרכוש אמצעי שליטה בחברה המזכה, לפני החתימה על הסכם הרכישה או על רכישת אמצעי שליטה בחברה המזכה, בתוך 90 ימים ממועד החתימה על הסכם הרכישה;
 - (6) בכל שנת מס בתקופת ההפחתה –
 - (א) מתקיים האמור בפסקאות משנה (א) ו-(ב) שבסעיף קטן (ג)(4);
 - (ב) לא התקיים במפעל הטכנולוגי של החברה הרוכשת אף אחד מאלה:
 - (1) מספר עובדיו בישראל בשנת המס האמורה קטן ב-20% או יותר מממוצע מספר עובדיו בישראל בשתי שנות המס שקדמו לשנת השגת השליטה, אלא אם כן הוא קטן בשיעור הצמצום במספר העובדים הכולל בקבוצת החברות שהמפעל נמנה עימה, בישראל ומחוץ לישראל, בשנת המס האמורה, ביחס לממוצע מספר העובדים האמור בשתי שנות המס שקדמו לשנת השגת השליטה;

(2) עלות שכר עובדיו בישראל בשנת המס האמורה הייתה קטנה ב-20% או יותר מממוצע עלות השכר האמורה בשתי שנות המס שקדמו לשנת השגת השליטה, אלא אם כן היא קטנה בשיעור הצמצום בעלות הכוללת של שכר העובדים בקבוצת החברות שהמפעל נמנה עימה, בישראל ומחוץ לישראל, בשנת המס האמורה, ביחס לממוצע עלות השכר האמורה בשתי שנות המס שקדמו לשנת השגת השליטה;

(7) הנכס הלא מוחשי המוטב שהועבר לבעלות החברה הרוכשת כאמור בפסקה (4), נשאר בבעלותה עד תום תקופת ההפחתה.

(ה) (1) לשם קבלת אישור כאמור בסעיף קטן (ד)(5)(א), תגיש החברה הרוכשת לרשות לחדשנות בקשה הכוללת, בין היתר, את פרטי הסכם הרכישה וכן תיאור מפורט של הפעולות שבכוונתה לבצע לגבי העסק של חברת החוץ המזכה, והכול כפי שתקבע הרשות לחדשנות בנהלים שיפורסמו באתר האינטרנט שלה.

(2) הרשות לחדשנות תודיע לחברה הרוכשת על החלטתה ונימוקיה בתוך 90 ימים מהיום שבו אישרה כי הבקשה וכל המסמכים הנלווים אליה התקבלו, או מהיום שבו אישר המנהל כי התקבלה ההודעה כאמור בסעיף קטן (ד)(5)(ג), לפי המאוחר.

(3) לא הודיעה הרשות לחדשנות לחברה הרוכשת על החלטתה בבקשה שהוגשה לפי סעיף זה עד המועד האמור בפסקה (2), יראו את הרכישה נושא הבקשה כאילו אושרה לפי סעיף קטן (ד)(5)(א).

(ו) על אף האמור בסעיף קטן (ב) –

(1) לא התקיים תנאי מהתנאים המנויים בסעיפים קטנים (ג)(4) או (ד)(6) בשנת מס כלשהי במהלך תקופת ההפחתה (בסעיף זה – שנת ההפרה), לא תהיה החברה הרוכשת זכאית, בשנת ההפרה, לניכוי כאמור בסעיף קטן (ב); ואולם לא יהיה בכך כדי לפגוע בזכאותה לניכוי כאמור בשנה שאחרי שנת ההפרה או בשנה שלפניה, אם התקיימו באותה שנה התנאים לזכאות כאמור, ובלבד שטרם הסתיימה תקופת ההפחתה ושסכום שלא נוכח בשנת ההפרה לא ינוכה בשנות המס שלאחריה;

(2) מצא פקיד השומה כי לא התקיים התנאי שבסעיף קטן (ד)(7), יודיע על כך לחברה הרוכשת; ניתנה הודעה כאמור, תבוטל זכאותה של החברה הרוכשת לניכוי, למפרע, ושומות המס שלה יתוקנו בהתאם; תוקנו שומות המס של החברה הרוכשת, תחוייב החברה הרוכשת בתשלום המס הנוסף בשל התיקון, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית עד מועד התשלום; פקיד השומה יודיע לחברה הרוכשת על סכום המס הנוסף שהיא חייבת בו, ועל הודעה כאמור ועל תיקון השומות בהתאם יחולו הוראות סעיף 103(ב) לפקודה, בשינויים המחוייבים;

(3) על אף האמור בפסקה (1), לא התקיים תנאי מהתנאים המנויים בסעיפים קטנים (ג)(4) או (ד)(6) בשנת מס אחת בלבד במהלך תקופת ההפחתה, תהיה זכאית החברה הרוכשת לניכוי הסכום שלא הותר בניכוי לפי הוראות פסקה (1), בשנה שלאחר תום תקופת ההפחתה.

(ז) (1) על אף האמור בסעיף קטן (ב), ברכישת חברת חוץ מזכה, הסכום שיותר לחברה הרוכשת לנכות, לפי אותו סעיף קטן, בכל שנת מס בשנות ההפחתה, לא יעלה על הסכום שבו גדלה ההכנסה הטכנולוגית או ההכנסה המועדפת של החברה הרוכשת באותה שנה, לעומת סכום ההכנסה כאמור בשנת המס שקדמה לשנת השגת השליטה.

(2) סכום שלא היה ניתן לנכות בשנת מס כלשהי בשל ההגבלה בפסקה (1), יותר בניכוי בשנות המס הבאות בזו אחר זו, ובכפוף לאמור באותה פסקה.

(3) על אף האמור בפסקאות (1) ו-(2), סכום שלא נוכה עד תום תקופת ההפחתה בשל המגבלה שבאותן פסקאות, יהיה ניתן לנכותו החל מהשנה שלאחר תום תקופת ההפחתה.

(ח) בחישוב רווח ההון במכירת מניות החברה המזכה בידי החברה הרוכשת שהותר לה ניכוי של סכום הרכישה הנקי לפי סעיף זה, יופחת המחיר המקורי שלהן בכל הסכום שניכוי הותר כאמור.

(ט) חברה רוכשת שהותר לה ניכוי של סכום הרכישה הנקי לפי סעיף זה, לא תהיה זכאית לניכוי או להפחתה של סכומים שהוציאה בעד רכישת נכסים שהיו בבעלות החברה המזכה בתחילת שנת השגת השליטה, או בעד רכישת נכסים מהחברה המזכה בתקופה שממועד הרכישה הראשונה עד תום תקופת ההפחתה, וכן לא תהיה זכאית לניכוי סכומים שהוציאה לתשלום תמלוגים או דמי שכירות בעד קבלת זכות שימוש בנכס כאמור; בחישוב רווח ההון או השבח במכירת נכסים כאמור, יראו כאילו המחיר המקורי או יתרת שווי הרכישה, לפי העניין, של הנכס, בידי החברה הרוכשת, הם בסכום השווה לאפס; בסעיף קטן זה –

“חוק מיסוי מקרקעין” – חוק מיסוי מקרקעין (שבח ורכישה), התשכ”ג-1963;

“יתרת שווי הרכישה” – כהגדרתה בסעיף 47 לחוק מיסוי מקרקעין;

“שבח” – כמשמעותו בחוק מיסוי מקרקעין.

(א) בסעיף זה –

“גוף פיננסי” – כל אחד מאלה:

(1) תאגיד בנקאי ותאגיד עזר כהגדרתם בחוק הבנקאות (רישוי), התשמ”א-1981⁸;

(2) בעל רישיון מנהל תיקים כמשמעותו בחוק הסדרת העיסוק ביעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות, התשנ”ה-1995⁹;

(3) גוף מוסדי כהגדרתו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ”א-1981¹⁰;

(4) בעל רישיון למתן אשראי כהגדרתו בסעיף 11א לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים), התשע”ו-2016¹¹ (להלן – חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים מוסדרים);

(5) בעל רישיון למתן שירותי פיקודון ואשראי כהגדרתו בסעיף 25א לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים מוסדרים;

“גוף פיננסי תושב חוץ” – גוף העוסק בפעילות דומה לפעילות שבה עוסק גוף מהגופים המנויים בהגדרה “גוף פיננסי”, שהוא תושב מדינה גומלת כמשמעותה בסעיף 196 לפקודה, ושאינו לו או לקרובו תאגיד או מפעל קבע בישראל שעיסוקם מתן הלוואות בסכומים מהותיים;

⁷ ס”ח התשכ”ג, עמ’ 156.

⁸ ס”ח התשמ”א, עמ’ 232.

⁹ ס”ח התשנ”ה, עמ’ 416.

¹⁰ ס”ח התשמ”א, עמ’ 208.

¹¹ ס”ח התשע”ו, עמ’ 1098.

"הון מניות" – הון המניות שהונפק ונפרע;

"הלוואה" – לרבות הלוואה שנתנו כמה מלווים באותו חוזה הלוואה;

"חברה מוטבת" – חברה מועדפת בעלת מפעל טכנולוגי שמתקיים בה אחד מאלה:

(1) מניותיה אינן רשומות למסחר בבורסה בישראל, ומתקיים בה אחד מאלה:

(א) יחידים תושבי ישראל מחזיקים, ביום הקובע, במישרין או בעקיפין, ב-5% לפחות מהון המניות שלה;

(ב) אם מניותיה רשומות למסחר בבורסה מחוץ לישראל – יחידים תושבי ישראל מחזיקים, ביום הקובע, במישרין או בעקיפין, ב-5% לפחות מהון המניות שלה שאינו רשום למסחר כאמור;

(2) מניותיה רשומות למסחר בבורסה בישראל;

"היום הקובע" – אחד מאלה, לפי העניין:

(1) לעניין מניות הרשומות למסחר בבורסה מחוץ לישראל – היום האחרון של הרבעון שקדם למועד מתן ההלוואה;

(2) לעניין מניות שאינן רשומות למסחר בבורסה מחוץ לישראל – כל יום ב-12 החודשים שקדמו למועד מתן ההלוואה;

"יחסים מיוחדים" – כהגדרתם בסעיף 3(ז) לפקודה, ואולם יקראו את ההגדרה "שליטה" שבאותו סעיף קטן כך שבמקום "ב-5%" יבוא "ב-10%";

"מניה" – לרבות זכות לרכישת מניה;

"ריבית" – לרבות הפרשי הצמדה ודמי ניכיון;

"תקופת ההלוואה" – תקופה שתחילתה בשנת המס שבה חל מועד מתן ההלוואה, וסיומה בסוף שנת המס שבה הסתיים פירעון ההלוואה.

(ב) ריבית שמשלמת חברה מוטבת לגוף פיננסי תושב חוץ בשל הלוואה שקיבלה ממנו תהיה פטורה ממס, אם התקיימו כל אלה:

(1) החברה המוטבת הודיעה לפקיד השומה כי היא בוחרת שיחולו לגביה הוראות סעיף זה, בהודעה שצורפה לדוח שהגישה לפי סעיף 131 לפקודה לגבי שנת המס שבה שילמה לראשונה ריבית לגוף הפיננסי בשל ההלוואה;

(2) הכנסתה הטכנולוגית של החברה המוטבת בשנת המס שקדמה לתקופת ההלוואה עלתה על 30 מיליון שקלים חדשים;

(3) הסכום שניתן כהלוואה, במזומן, הוא 10 מיליון דולר ארה"ב או יותר; אם הסכום אשר ניתן כהלוואה כאמור היה במטבע שאינו דולר ארה"ב, הוא יומר לדולר ארה"ב לפי שער החליפין של אותו מטבע ביום האחרון של החודש שלפני מתן ההלוואה; לעניין זה, "שער החליפין" – כהגדרתו בסעיף 5(ד)(3);

(4) לא התקיימו יחסים מיוחדים בין החברה המוטבת לגוף הפיננסי בכל תקופת ההלוואה, ובמהלך ארבע השנים שקדמו לתקופת ההלוואה;

(5) הסכום שניתן לחברה המוטבת כהלוואה משמש אותה למימון פעילותה, לרבות לשם רכישת חברות;

(6) לא התקיים במפעל הטכנולוגי שבבעלות החברה המוטבת, בתקופת ההלוואה, אף אחד מאלה:

(א) מספר עובדיו בישראל בשנת המס האמורה קטן ב־30% או יותר ממספר עובדיו בישראל בשנת המס שקדמה לתקופת ההלוואה, אלא אם כן הוא קטן בשיעור הצמצום במספר העובדים הכולל בקבוצת החברות שהמפעל נמנה עימה, בישראל ומחוץ לישראל, בשנת המס האמורה, ביחס למספר העובדים האמור בשנת המס שקדמה לתקופת ההלוואה;

(ב) עלות שכר עובדיו בישראל בשנת המס האמורה הייתה קטנה ב־30% או יותר מעלות השכר האמורה בשנת המס שקדמה לתקופת ההלוואה, אלא אם כן היא קטנה בשיעור הצמצום בעלות הכוללת של שכר העובדים בקבוצת החברות שהמפעל נמנה עימה, בישראל ומחוץ לישראל, בשנת המס האמורה, ביחס לעלות השכר האמורה בשנת המס שקדמה לתקופת ההלוואה;

(7) בתקופת הוראת השעה תנאי ההלוואה אושרו על ידי הצדדים לחוזה ההלוואה, וסכום ההלוואה הועבר במלואו לחברה המוטבת;

(8) לדוח שהגישה החברה המוטבת לפי סעיף 131 לפקודה, לגבי כל אחת משנות המס בתקופת ההלוואה, צורף אישור רואה חשבון על התקיימות התנאים שבסעיף קטן זה.

(ג) על אף האמור בסימנים ב' ו'ג' בפרק ראשון לחלק י' לפקודה, בעת תשלום ריבית הפטורה ממס לפי סעיף זה למוסד פיננסי תושב חוץ, תנכה החברה המוטבת מס בשיעור של 0.0%.

(ד) (1) לא התקיים תנאי מהתנאים האמורים בסעיף קטן (ב)(5) עד (7), תהיה החברה המוטבת חייבת במס בסכום שהייתה חייבת לנכות לולא האמור בסעיף קטן (ג), בתוספת הפרשי הצמדה וריבית ממועד הניכוי עד מועד התשלום בפועל.

(2) מצא פקיד השומה כי לא התקיים תנאי מהתנאים האמורים בסעיף קטן (ב)(5) עד (7), יודיע על כך לחברה המוטבת ויחולו לעניין זה הוראות סעיף 105(2), בשינויים המחויבים.

(3) יראו חוב של החברה המוטבת לפי פסקה (1) כחוב מס כמשמעותו בפקודה, ויחולו עליו הוראות הפקודה לעניין שומה וגבייה.

7. שר האוצר ממונה על ביצוע חוק זה.

8. תיקון חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 220 והוראות שעה), התשע"ו–2016¹², בסעיף 2 – (1) ברישה, במקום "יום א' בתמוז התשפ"ב (30 ביוני 2022)" יבוא "יום י"ג בטבת התשפ"ט (31 בדצמבר 2028)";

(2) בסעיף 92 לפקודה המובא בו –

(א) בסעיף קטן (א) –

(1) בהגדרה "חברת מחקר ופיתוח", בפסקה (4) שבה, במקום "200 מיליון" יבוא "100 מיליון";

(2) בהגדרה "התקופה הקובעת", אחרי "עד יום כ"ז בסיוון התשע"ט (30 ביוני 2019)" יבוא "וכן התקופה שמיום תחילתו של חוק לעידוד תעשייה עתירת ידע (הוראת שעה), התשפ"ג–2023¹³, עד יום כ"א בטבת התשפ"ז (31 בדצמבר 2026)";

¹² ס"ח התשע"ו, עמ' 648.

¹³ ס"ח התשפ"ג, עמ' 564.

(3) ההגדרה "תקופת ההטבה" – תימחק;

(ב) בסעיף קטן (ב), המילים "עד תום תקופת ההטבה" – יימחקו;

(ג) בסעיף קטן (ה), במקום "בתום כל שנת מס במהלך התקופה הקובעת" יבוא "בתום שנת המס הראשונה לאחר מועד ההשקעה".

(א) מנהל רשות המסים והמנהל הכללי של הרשות לחדשנות ידווחו לוועדת הכספים של הכנסת, לא יאוחר מיום ט"ז בתמוז התשפ"ו (1 ביולי 2026), על יישום הוראות חוק זה, ובכלל זה על העניינים שלהלן, לגבי כל שנה בתקופת הוראת השעה:

(1) מספר ההשקעות שהתקבל בשלהן זיכוי לפי סעיף 2 או ניכוי לפי סעיף 3, הסכום הכולל של ההשקעות כאמור והסכום הכולל של הזיכוי או הניכוי, לפי העניין, שניתן בשל השקעות כאמור, וכן מספר המשקיעים שביצעו השקעות כאמור ומספר החברות שבהן בוצעו השקעות כאמור;

(2) מספר הרכישות שהתקבל בשלהן ניכוי לפי סעיף 5, הסכום הכולל של רכישות כאמור, והסכום הכולל של הניכוי שניתן בשל רכישות כאמור, בחלוקה לפי רכישות של חברה תושבת ישראל וחברה תושבת חוץ, וכן מספר החברות שנרכשו כאמור;

(3) מספר ההלוואות שהריבית ששולמה בשלהן הייתה פטורה ממס לפי סעיף 6, הסכום הכולל של ההלוואות כאמור והסכום הכולל של הריבית שהייתה פטורה ממס;

(4) מספר ההשקעות שבשלהן הוכר סכום כהפסד הון לפי סעיף 8, הסכום הכולל שהוכר כהפסד הון, וכן מספר המשקיעים שביצעו השקעות כאמור ומספר החברות שבהן בוצעו השקעות כאמור;

(5) הסכום הכולל של הטבות המס שניתנו עקב יישום הוראות חוק זה;

(6) מידת המימוש של הטבות המס לפי חוק זה לאור ההערכות בעת חקיקתו, התועלת שנצמחה מחוק זה, ואם מן הראוי להמשיך להחיל את הוראות חוק זה, כולן או חלקן; דיווח כאמור יכלול התייחסות למאפייני החברות שקיבלו הטבות מס כאמור.

(ב) דיווח כאמור בסעיף קטן (א) יכלול השוואה להטבות המס כפי שניתנו לפי פרק ז' לחוק המדיניות הכלכלית לשנים 2011 ו-2012 (תיקוני חקיקה), התשע"א-2011¹⁴.

על אף האמור בסעיף 6(ב), לגבי חברה מוטבת ששנת המס הראשונה בתקופת ההלוואה שלה הייתה שנת 2023, יקראו את פסקה (6) שבסעיף 6(ב) כך שבכל מקום, במקום "בשנת המס שקדמה לתקופת ההלוואה" יבוא "בשנת המס 2023".

בצלאל סמוטריץ'
שר האוצר

בנימין נתניהו
ראש הממשלה

אמיר אוחנה
יושב ראש הכנסת

יצחק הרצוג
נשיא המדינה

¹⁴ ס"ח התשע"א, עמ' 138.